

Revisionsutskottet

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2016—2019

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2016—2019 (SRR 1/2015 rd): Ärendet har remitterats till revisionskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 23.10.2015.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande, professor Roope Uusitalo, Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken
- professor Pertti Haaparanta
- professor Markus Jäntti
- politices doktor, professor Sixten Korkman
- professor Matti Pohjola.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Det är nödvändigt att granska de offentliga finanserna i ett övergripande perspektiv, det vill säga också inbegripa den kommunala ekonomin och socialskyddsfonderna. I detta utlåtande går utskottet särskilt in på att det finns brister i kunskapsunderlaget för de finanspolitiska besluten och att de mål som styr beslutsfattandet är komplicerade och att reglerna och nyckeltalen för finanspolitiken är så många och räknas ut på flera olika sätt.

Utskottet menar att regeringens ram för den ekonomiska politiken innehåller så många mål regler och beräkningsmetoder att redovisningen riskerar att bli alltför komplicerad. Därmed kan genomförandet och uppföljningen av effekterna försvåras och rentav förhindras. Vidare är det oklart hur de finanspolitiska målen konvergerar och förhåller sig till varandra och hur de är prioriterade sinsemellan. Samtidigt bör konsekvensbedömningar oftare och i större omfattning nyttiggöras i beredningen och uppföljningen av beslut.

Det faktum att planen innehåller så många regler och nyckeltal beror i viss mån på de beslut och regler i EU som kommissionen tillämpar för att i allt högre grad binda upp den nationella finans-

Utlåtande ReUU 2/2015 rd

politiken. Allt utgår från kommissionens bedömning av hur länderna har uppfyllt stabilitets- och tillväxtpakten. Utifrån kriterierna om ett underskott på tre procent och en skuldsättning på 60 procent kan kommissionen inleda förfarande för alltför stort underskott. Enligt den finanspolitiska lagen (869/2012) ska statsrådet vidta de åtgärder som det anser behövliga för att korrigera de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet, om det enligt dess bedömning finns en sådan betydande avvikelse i det strukturella saldot i de offentliga finanserna som kan äventyra uppnåendet av det medelfristiga målet.

Statens revisionsverk är ett oberoende finanspolitiskt tillsynsorgan som bedömer hur EU-regelverket har uppfyllts och om regeringens politiska åtgärder har räckt till i relation till de medelfristiga målen enligt den europeiska stabilitets- och tillväxtpakten. Revisionsverket ska avrapportera sina viktigaste iakttagelser i den finanspolitiska tillsynen i en särskild berättelse till riksdagen. För närvarande behandlar riksdagen den senaste berättelsen (B 17/2015 rd).

Vi behöver mycket mer offentlig och öppen debatt om ekonomin och riktlinjerna i den ekonomiska politiken, anser utskottet. Den möjligheten har vi i och med rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken som inledde sin verksamhet 2014. Rådet har ett brett mandat att utvärdera den ekonomiska politiken och målen för den, likaså kvaliteten på de prognostiserings- och utvärderingsmetoder som tillämpas vid beredning av den ekonomiska politiken. Dessutom kan rådet bedöma och lägga fram sin uppfattning om hur regeringen har lyckats i sin ekonomiska politik och vilka resultat den har gett. Det är viktigt att både regering och riksdag beaktar rådets iakttagelser och behandlar rapporten i sitt arbete (ReUB 8/2014 rd — B 15/2014 rd).

Politikerna behöver inte bara mål och indikatorer för den ekonomiska politiken. De måste också få riktiga och tillräckliga uppgifter och en samlad bild av statens finansiella åtaganden och risker och information om hur man garderat sig. Planen för de offentliga finanserna har ett särskilt kapitel (kap. 4) om statens finansiella åtaganden och risker. Redovisningen är av stor betydelse för att man ska få en samlad bild av åtagandena och riskerna. Utskottet vill särskilt påpeka att de statliga garantierna (exempelvis Finnvera) har ökat avsevärt de senaste åren. Dessutom har kapitalåtagandena gentemot internationella finansiella institut (exempelvis ESM) mångdubblats främst till följd av den ekonomiska krisen i EU.

Sett i ett internationellt perspektiv är Finlands garantier höga. Riskrapporteringen och bedömningsmetoderna måste målmedvetet förbättras för att det ska gå att få en samlad bild av statens finansiella åtaganden och risker. Samtidigt är det befogat att presentera uppgifter om olika typer av statlig förmögenhet och hur skuld- och riskbedömningarna påverkas av dem.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Revisionsutskottet anför

att finansutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Utlåtande ReUU 2/2015 rd

Helsingfors 22.10.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Eero Heinäluoma sd
vice ordförande Olavi Ala-Nissilä cent
medlem Maarit Feldt-Ranta sd
medlem Olli Immonen rimm
medlem Arja Juvonen saf
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Krista Mikkonen gröna
medlem Mika Raatikainen saf
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Tapani Tölli cent.

Sekreterare var

utskottsråd Nora Grönholm
utskottsråd Matti Salminen.